

¿L'oportunitat perduda?

Per primera vegada en la història política del nacionalisme castellonenc **Vicent Pitarch** no anirà al front de cap llista a les properes eleccions autonòmiques i locals de juny. La seua posició antipactista respecte a l'aliança electoral amb Izquierda Unida i la consegüent decisió de no participar en cap candidatura canvià les darreres setmanes i, amb el suport d'alguns col·lectius, el seu nom va estar presentat per ocupar el número un per Castelló a les Corts valencianes. El mateix **Vicent Pitarch** estava disposat a encapçalar la coalició IU-UPV, però l'assem-

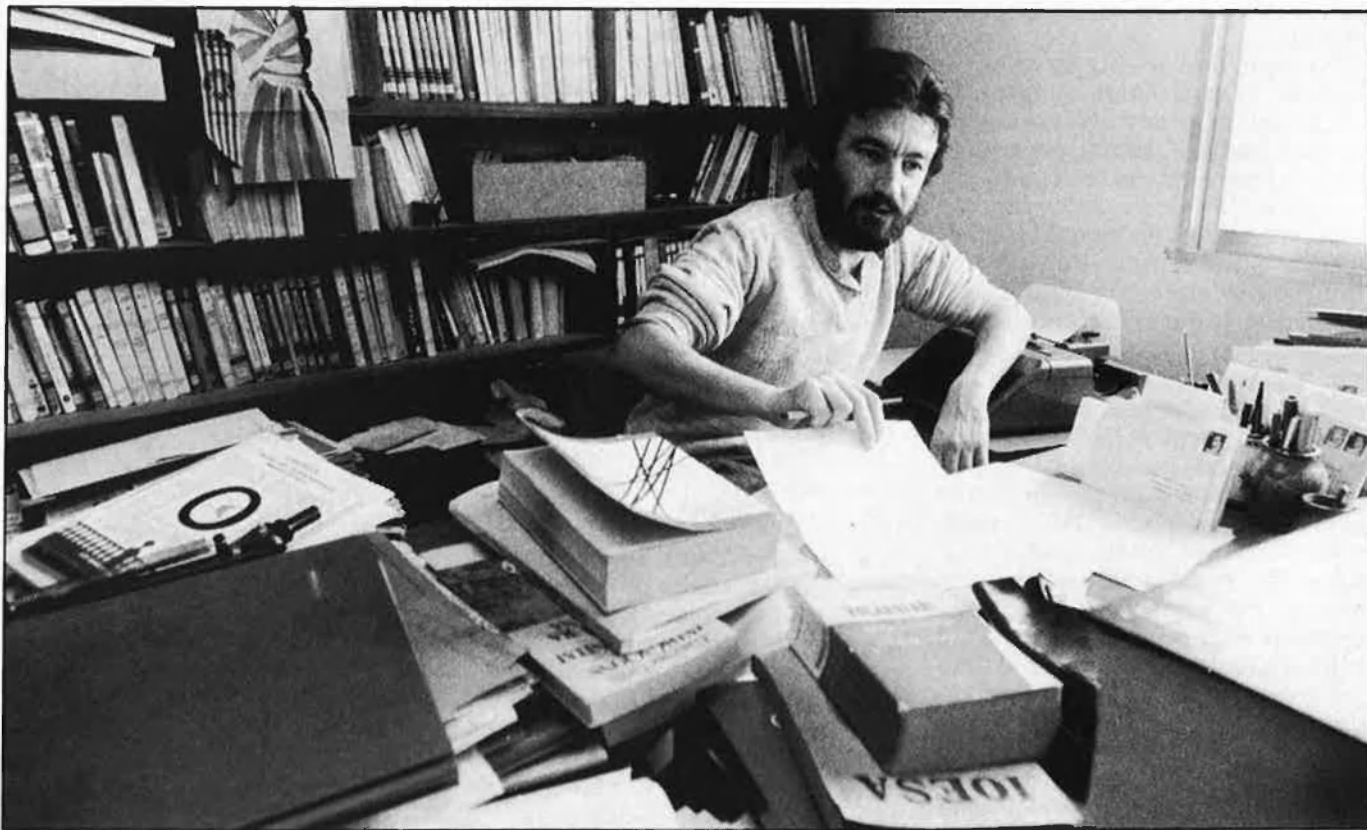
Aureli Ferrando, candidat número u a les autonòmiques per la coalició IU-UPV. **Vicent Pitarch**, derrotat en la darrera assemblea de país d'UPV, on era proposat per alguns col·lectius com a cap de la mateixa llista. Dues maneres distintes de veure UPV i el procés de pacte amb IU.

Albert Vicent

ma dins UPV. L'assemblea no ha sabut superar una divisió molt notable entre pactistes i antipactistes.

Reconec que els procediments democràtics de l'assemblea han sigut d'una formalitat irreprotxable, però també pense que la llista final havia d'haver integrat les dues posicions com a símbol d'una major cohesió entre dues parts. Tanmateix, s'ha preferit que no hi hagués tal possibilitat de comprensió mínima.

Aureli Ferrando.—Estic d'acord a reconèixer que hi ha una certa divisió, causada moltes vegades per malente-

«Hi ha deu consellers que al Consell Polític ens sentim com a convidats de pedra».

blea de País de la UPV, celebrada el passat 14 de març, votà majoritàriament **Aureli Ferrando** —50 vots contra 38, a més de 3 abstencions. Amb aquesta decisió s'ha tancat un període i, al mateix temps, s'obri un temps de reflexió per al sector que propugna posicions antipactistes.

Vicent Pitarch i **Aureli Ferrando**, membres del Consell Polític de la UPV, antipactista i pactista respectivament, s'han reunit per analitzar conjuntament per a EL TEMPS el significat i les conclusions que es poden

deduir de la darrera Assemblea de País. Una xarrada sincera que ens serveix per a contrastar quin és l'actual estat de les coses.

—*¿Quina és l'anàlisi que es pot fer de la UPV després de quatre mesos des que es decidí iniciar negociacions per a pactar amb Izquierda Unida?*

Vicent Pitarch.—Després de la Conferència hi ha un vall claríssim al si de la Unitat. Jo crec que el punt més important d'aquesta darrera assemblea ha estat que s'ha perdut la gran oportunitat d'aconseguir una cohesió míni-

mos. En primer lloc, vull matisar que sempre havia proposat **Vicent Pitarch**, per la seua trajectòria i per la seua imatge, com a cap de llista a Castelló, però, després d'algunes manifestacions seues, pressuposava que ell ja no ho acceptava. Ara bé, en el moment en què la part majoritària del Consell Polític em proposa i com que jo supose que **Pitarch** és consegüent amb el que havia dit i, per tant, no vol encapçalar la llista, ho accepte. Des d'aquell moment, ja no és una posició personal meua, sinó una proposta de la part ma-

goritària del Consell i, per tant, he d'assumir ser conseqüent amb la meua proposta i acceptar. Quan sé que Vicent forma part de l'altra proposta, ja no puc tirar enrere i totes les parts de la UPV fan el possible per guanyar. Això, més que una divisió, és una conseqüència de la dinàmica interna de la Unitat.

—*¿A què es deu el canvi d'actitud per part de Vicent Pitarch, un canvi que et col·loca de número u en una llista pactada amb Izquierda Unida?*

V. P.—En primer lloc, analitze la situació i veig que, des de la passada Conferència, hi ha una certa gent que ha abandonat la Unitat i una altra que està a l'expectativa fins l'estiu, com és el meu cas. D'altra banda, hi ha una gent que, malgrat continuar al partit, ja no ve a les assemblees. En primer lloc, em preocupa no saber fins a quin punt el Consell ha detectat la divisió existent.

En segon lloc, jo vaig acceptar encapçalat la candidatura de Castelló, després que m'ho demanàs molta gent, pactista fins i tot, encara que a nivell personal per a mi era un sacrifici, per veure si la UPV podia anar encara cap a una cohesió mínima perquè hi hagués il·lusió, que es superàs la divisió existent entre els dos blocs. Dit d'una altra manera: ja que es fa el pacte, el que es tracta, com un mal menor, és de donar una eixida, una via, a la gent que encara no se n'ha eixit com a conseqüència del pacte, perquè es veja que és possible treballar des de dins, perquè hi ha molta gent que ens sentim molt bloquejats dins de la UPV, totalment bloquejats. De fet, quan el Consell polític proposà els candidats, va haver-hi deu membres que no em van proposar a mi perquè sabien que era inútil. Hi ha deu consellers que al Consell Polític ens sentim com a convidats de pedra. Finalment, en no eixir com a candidat, vaig sentir un alleujament grandíssim. El fet d'haver eixit m'hauria dut sacrificis i contradiccions molt grans, encara que no acceptava per disciplina.

A. F.—Jo veig que la gent que se n'ha eixit és mínima i que sempre s'ha actuat sense voler marginar ningú. Potser les coses s'han vist amb massa recels i poca comunicació, però el procés s'ha dut d'una manera coherent i crec que el pacte ha eixit per la conjuntura.

En aquest sentit, cal destacar que hi ha un sector majoritari que ha dut un procés d'autoconvenciment cap al pacte i que els termes previs han fet que la gent ho veja amb millors ulls. D'altra banda, altres han valorat excessi-

vament la posició tàctica. S'ha parlat que el pacte era contranatura, que repel·lia els principis del nacionalisme, i em pense que això no és veritat, perquè el moviment nacionalista que caracteritza la UPV és d'esquerres. Tots tenim els principis nacionalistes molt clars, però en cada moment cal valorar què es el que pots fer, perquè, si no valores, et pots quedar marginat.

—*¿Pensa Vicent Pitarch que ha estat un error estratègic per la seua part fer pública la decisió de no formar part d'una llista amb IU i després canviar de posició?*

V. P.—Potser. Jo no valore massa aquest tipus d'estratègies, igual que no sóc amic de cridar per telèfon a certa gent per convèncer-la. No és el meu estil. El que a mi em preocupa és que la UPV ja no és res d'allò que era fins ara, i hi ha un sector que no entenem què es la Unitat ni cap a on va. Això ens manté a l'expectativa i pensem que algunes coses simbòliques, com la configuració de llistes, s'hauria pogut aprofitar per donar cohesió. Ara ja no hi ha temps. És més, els vots, tant a l'Assemblea com al Consell, van d'una manera mecànica. I això es converteix en un bloqueig que a Castelló ha estat molt fort a l'hora d'elegir candidat per a l'alcaldia. En un principi, no hi havia cap tipus de condescendència i estava claríssim que no havia d'eixir cap antipactista. El que passa és que, per coses curioses, com la falta de gent, a l'Assemblea local va eixir Toni Porcar, però ningú dels que votava pacte el va votar com a candidat.

A. F.—Pense que aquesta és una manera deformadora de veure les coses. El tema de les locals, precisament, es un exemple més que no hi ha cap tipus de bloqueig. El tema es va plantejar per la persona que podia rendibilitzar més vots, per a nosaltres era Lluís Messeguer, i no per la tendència. Les raons personals feren que Lluís no encapçalàs la llista.

—*¿Quines perspectives s'obrin a partir d'ara si es manté l'actual divisió?*

V. P.—Per a mi, el tema de les eleccions no és una pura tàctica electoral ni de bon tros. És una estratègia cap a una sincronització política amb IU que anirà a més i ho farà d'una forma molt coherent amb els vostres plantejaments. Perquè, si es parteix de la base que el nacionalisme al País Valencià no té entitat, és incapaç d'arribar a les institucions i és una força intrínsecament marginada, és lògic que no hi haja més remei que entrar a fer un pacte electoral. És molt coherent també que s'intente arribar a uns altres sec-

tors socials i que el nacionalisme siga assumit per tres sectors. Això és com dir que pel simple fet de plantejar una coalició, l'emigració començarà a fer-se nacionalista.

Des del meu punt de vista, el que s'intenta fer es la «reconstrucció de la izquierda», i en funció d'això es dona el bloqueig. Ara ja no es parla, com al principi, quan hi havia un interès pels vots, de trencar la coalició al juny. Pensar que el nacionalisme és permeable és producte de simplificacions i precipitacions, i per a molta gent la UPV és una altra cosa que allò que nosaltres pensàvem que havia de ser. Ara,

aquesta gent s'han vist afavorits per la conjuntura i es veu convenient abandonar tota la trinxera del nacionalisme i tot el que es pensava fer ara és invàlid.

A. F.—Jo no he vist en cap moment intencions d'apartar la UPV dels seus principis. Des del primer moment, he vist el pacte com una tàctica únicament i el pacte no repugna la Unitat, que es defineix com un «moviment nacionalista i d'esquerres», i per tant, en un moment determinat, si es necessària la col·laboració de l'esquerra i tal col·laboració et reporta una plataforma per a construir l'opció nacionalista, és necessari pactar.

«La UPV no és ara res d'allò que no era abans».

El programa mínim pactat deu ser un nucli d'acció i això ha de comportar coherència de cara a l'electorat, al qual no és pot enganyar trencant el pacte el dia després; però això no comporta tenir una estratègia més enllà.

—*¿Hi haurà una presència activa per part de Vicent Pitarch en la campanya, amb un suport a Aureli Ferrando?*

V. P.—La meua actuació en les properes eleccions es limitarà al treball d'un militant de base, sense fer campanya pública a favor de la coalició. Per a mi, UPV ara és un altra cosa. Aquest és el problema i a la darrera assemblea, quan jo vaig parlar de generositat política per tornar a cohesionar el partit, la manera d'actuar em va demostrar que tot el món anava amb unes posicions molt preses i això va impedir, per falta de visió política, desbloquejar les posicions. Es per això que ara he d'esperar que passe l'estiu, s'aclareisca tot, sabem que és la UPV i si, allò que és, respon als meus compromisos.

A. F.—Jo pense que s'hauria de col·laborar i treballar conjuntament perquè, substancialment, la UPV no és ara res d'allò que no era abans: un moviment nacionalista; progressista i d'esquerres. Si s'hagués donat el cas d'eixir Pitarch com a número u, jo hauria prestat suport a la seua candidatura.

D'altra banda, el desànim que veu Pitarch és producte que no hi haja resultats pràctics a les eleccions. Això quedarà superat el pròxim juny.

—*¿Fins on arriba en aquests moments la possibilitat d'escissió per part del sector antipacte?*

V. P.—Hi ha una claríssima temptació d'escissió i, per tant, tal com vaja el procés d'ací a juny, la cosa anirà aclarint-se. Tal possibilitat existeix. ¡Tant de bo que no!, però és que aquest tant de bo només serà una resposta, una conseqüència interior intrínseca d'allò que done UPV. La responsabilitat, en tal sentit, és de tots.

A. F.—Jo no veig que hi hagués temptacions d'escissió. Toni Porcar, per exemple, com a cap de llista municipal i home antipactista, té una posició integradora que és la correcta, i més quan no hi ha cap maniobra darrere. Jo accepte el descontentament, però no veig dues UPV ni la possibilitat que la Unitat es trenque. Si d'aquest pacte es traia res, serà per a tots i no per a un sector només.

Pel que fa a la reconversió de l'es-

querra, si el nacionalisme hagués volgut convergir amb l'esquerra espanyola, ho hauria fet en un altre moment i no d'aquesta manera tan matisada i mesurada. Tots els termes del pacte són clars per a no sospitar-ne.

V. P.—Respecte al pacte, jo no veig que els termes concrets contemplen la intenció de reconstruir l'esquerra però si en el procediment que porta UPV des de la passada Conferència. Cada vegada s'ha aclarit més que el que es vol és abandonar el nacionalisme i anar a allò que a França o Itàlia s'entén com *renovación de la izquierda*. Aquesta és l'estratègia que s'impulsa des del sector que domina la UPV. Com que això no s'ha arribat a explicitar, cal estar a l'expectativa fins l'estiu que ve.

A. F.—Però Vicent, ¿tu creus que si el nacionalisme fos capaç de superar la barrera del 5 per cent, hauria anat al pacte?

V. P.—Sincerament, no.

A. F.—¿Tu creus que si la barrera hagués estat del 3 per cent per demarcació, com a Catalunya, s'hauria pactat?

V. P.—Tampoc.

A. F.—Això, doncs, és una qüestió tàctica. El nacionalisme no es pot quedar marginat sempre. Si hi ha unes Corts valencianes i un estatut d'autonomia que tèoricament és un marc nacionalista aprofitable, no podem estar quatre anys més esperant. Quatre anys és un període, en un moment com l'actual de gran degradació lingüística, perillósíssim, que no podem perdre. Si ens col·loquen la barrera del 5 per cent hem de ser molt sagaços per a saltar-la.

—*¿Quin és l'espai més apropiat per a debatre les discussions internes una vegada completat el procés de confecció de llistes?*

V. P.—En aquest moment, si no hi hagués les eleccions, l'espai serien les assemblees, el debat intern per a definir el nacionalisme, i cap a on volem anar. Però es que amb l'actual conjuntura està tot enfocat des del punt de vista electoral i no hi ha possibilitats de debats. No obstant això, quan passe l'obsessió de les eleccions, tot estarà molt més serè i la mateixa dinàmica de l'organització ho demanarà.

—*¿Quedarà mentrestant Vicent Pitarch com un ideòleg o una veu de la consciència a la UPV?*

V. P.—La figura d'ideòleg, no la comprenc. Jo sempre he intentat combinar el compromís pràctic i la reflexió. La veu de la consciència, possiblement sí, en la mesura en què ho puc ser és perquè hi ha un intent que això ja no tinga res a veure amb la UPV. □